XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

XORAZM VILOYATI
UZSTAT
STATISTIKA BOSHQARMASI

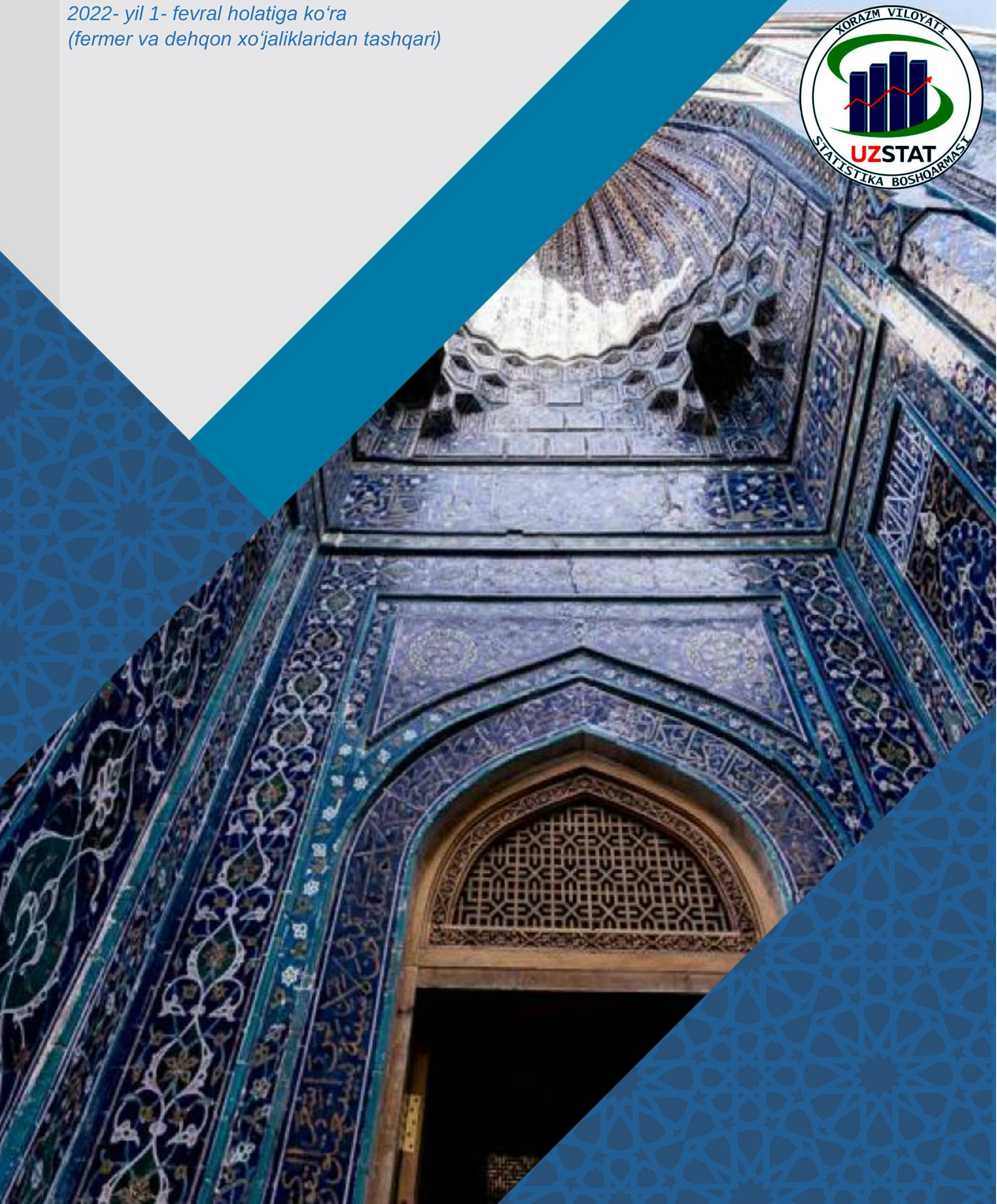

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim kuchdir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar — **26 920**, 112,8 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar — **25 234**, 113,2 %

Yangi tashkil etilgan korxonalar (2022- yil yanvar oyida) — **305**, 71,3 %

Viloyatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinmoqda, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq etilmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirishi uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

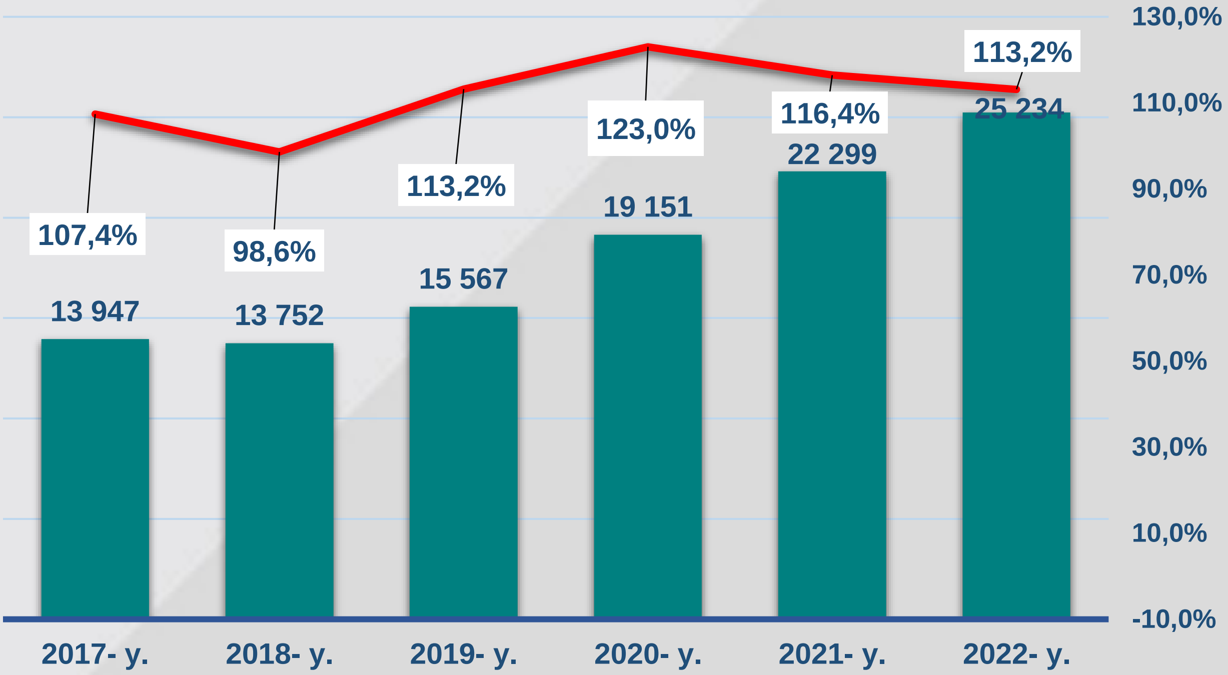

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

11 608
Mas’uliyati cheklangan jamiyat

4 699
Oilaviy korxona

99
Unitar korxona

5 540
Xususiy korxona

29
Aksiyadorlik jamiyati

177
Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

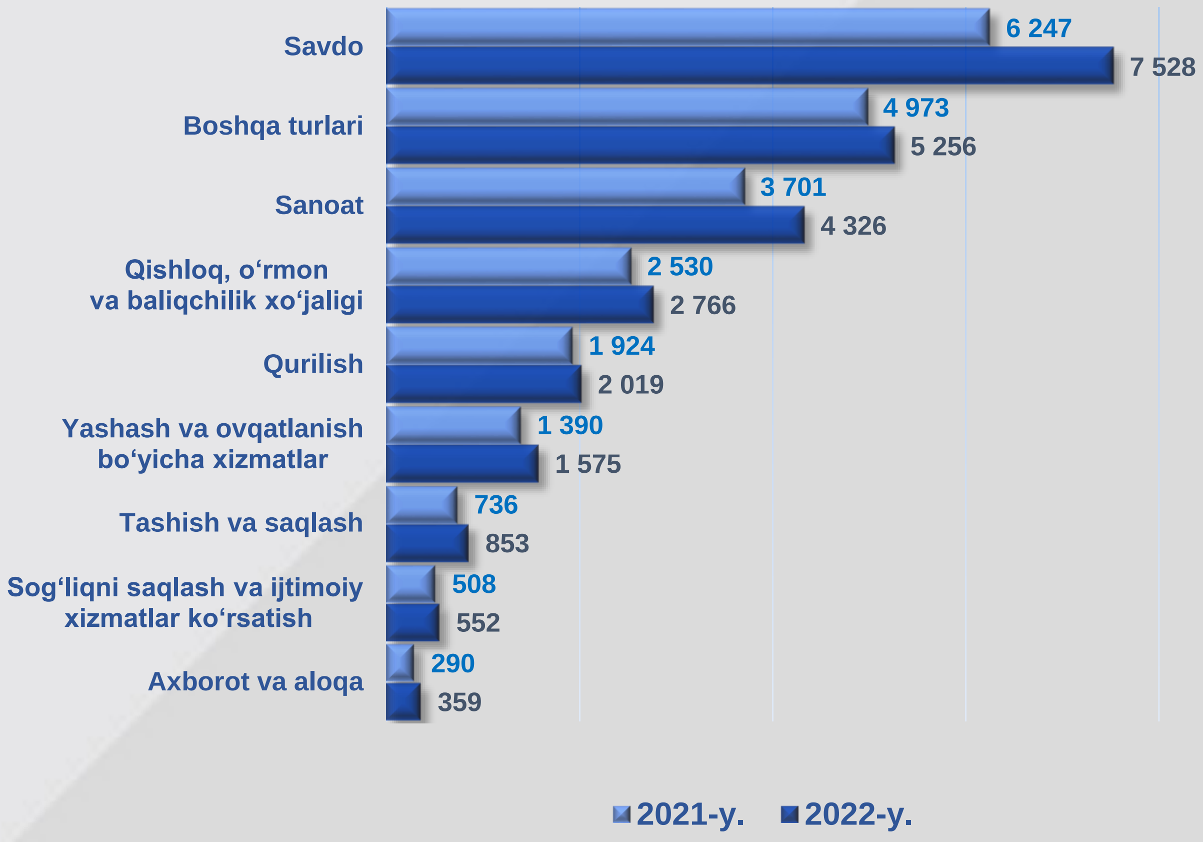

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, yanvar oyida, birlikda)

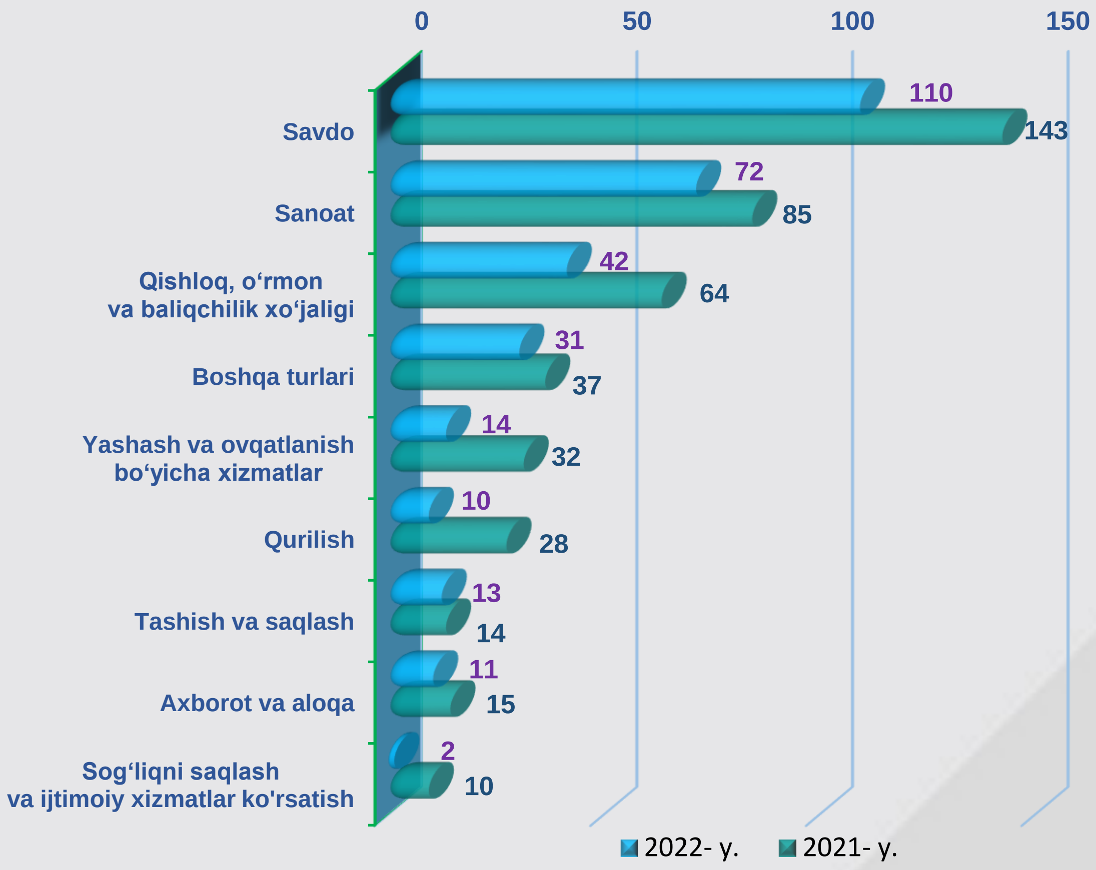

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(tumanlar bo‘yicha, 2022- yil yanvar oyida, birlikda)

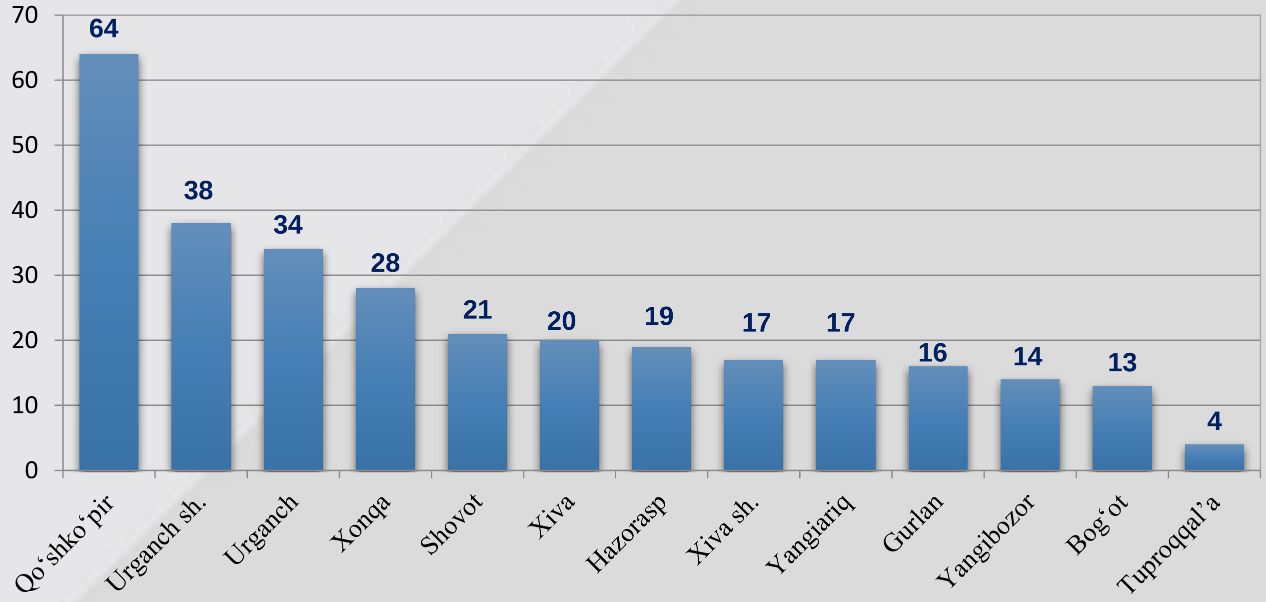

Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- fevral holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 9,3 foizga oshdi

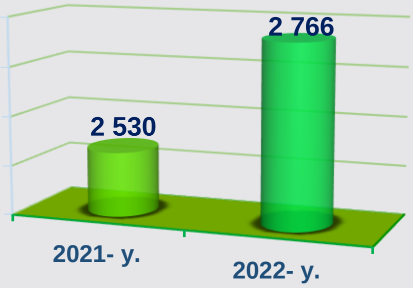

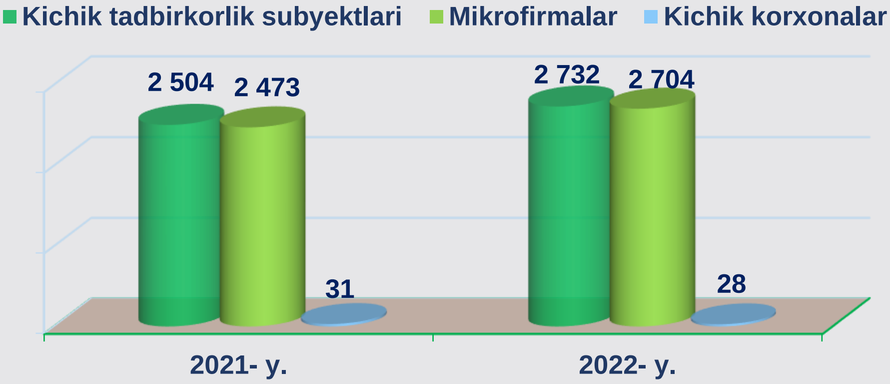

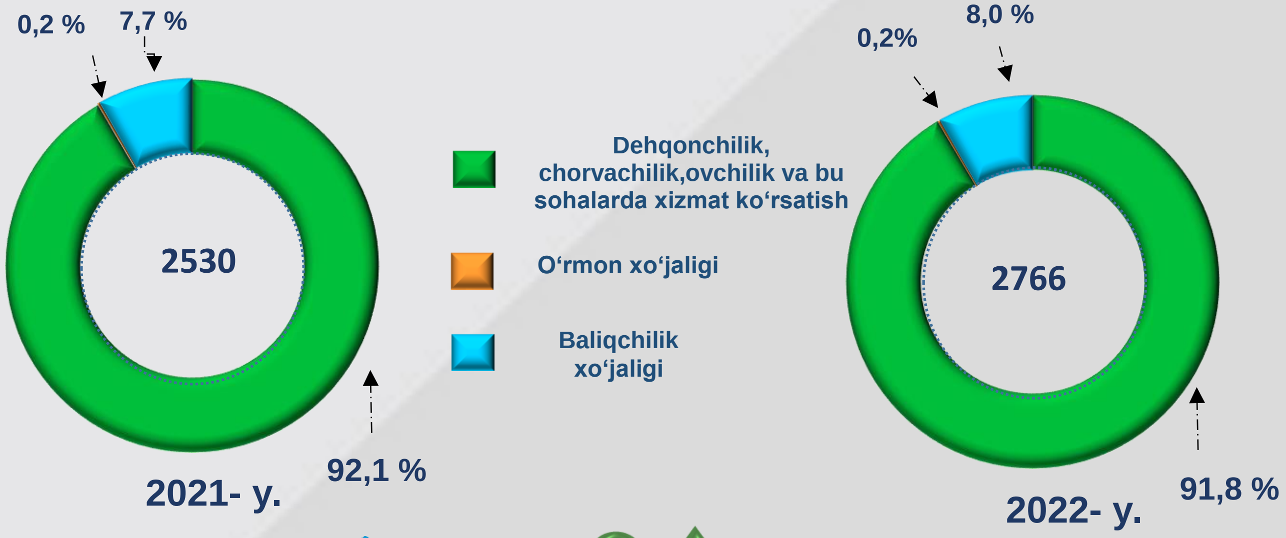

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarining umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan ***16,9*** *foizga oshdi*

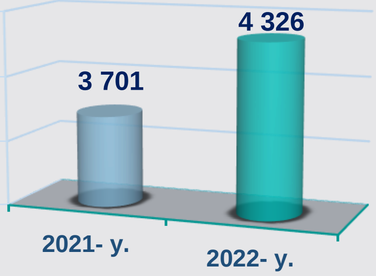

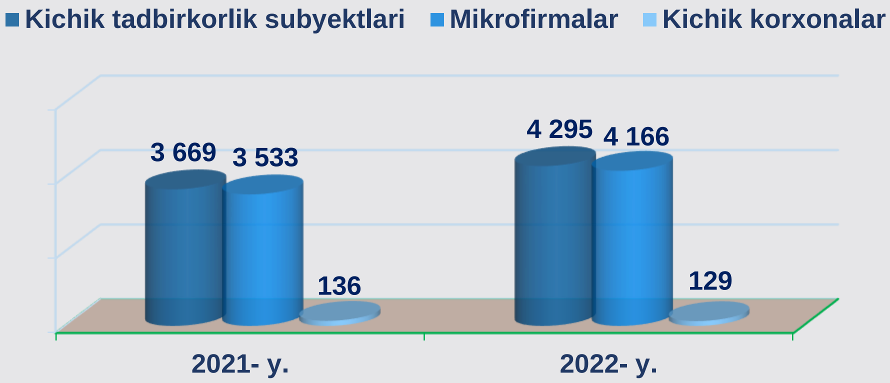

19

Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

4 237

Ishlab chiqarish sanoati

19

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash

51

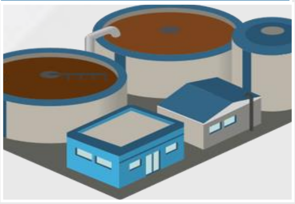

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 4 326 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 16,9 foizga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan) asosiy omili ular sonining ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 16,8 foizga (jami sanoatdagi ulushi 98,0 foiz), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoatida – 46,2 foizga (jami sanoatdagi ulushi 0,4 foiz), suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish sanoatida – 24,4 foizga (jami sanoatdagi ulushi 1,2 foiz) o‘sishidir. Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sanoati – 100,0 foizga (jami sanoatdagi ulushi 0,4 foiz) teng bo‘ldi.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **4,9** *foizga oshdi*

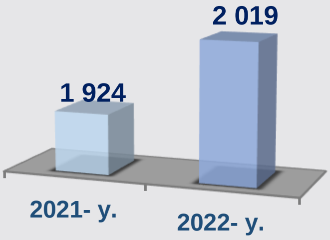

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

5,0 *foizga oshdi*

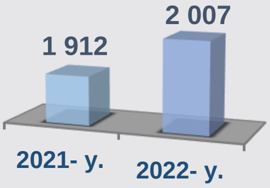

Mikrofirmalar

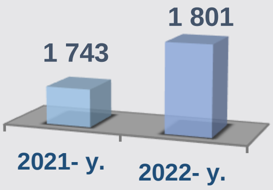

Kichik korxonalar

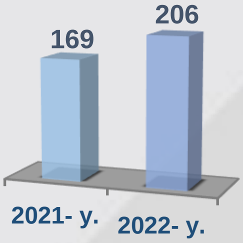

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

9,1 *foizga oshdi*

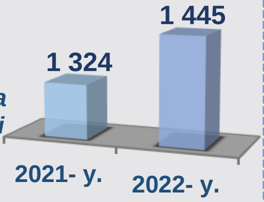

Oilaviy korxonalar

5,9 *foizga kamaydi*

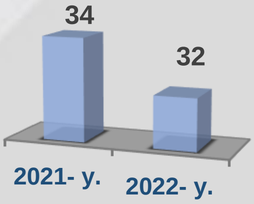

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **31,8** *foizga oshdi*

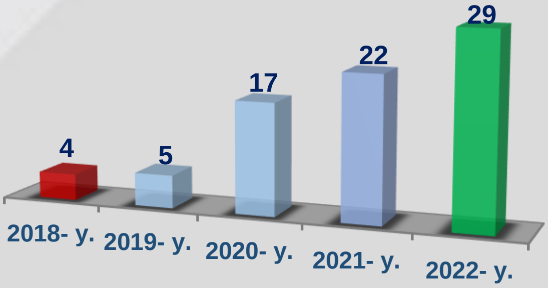

Xususiy korxonalar

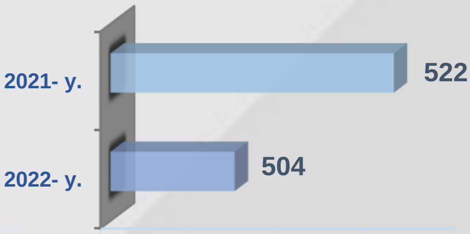

O‘tgan yilga nisbatan **3,4** *foizga kamaydi*

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **20,5** *foizga oshdi*

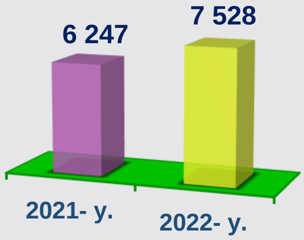

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

20,6 *foizga oshdi*

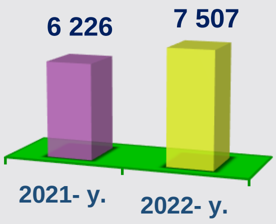

Mikrofirmalar

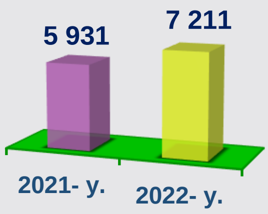

Kichik korxonalar

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

21,4 *foizga oshdi*

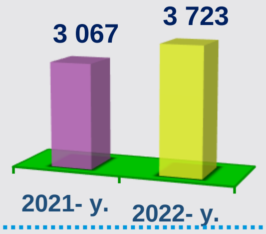

Oilaviy korxonalar

46,4 *foizga oshdi*

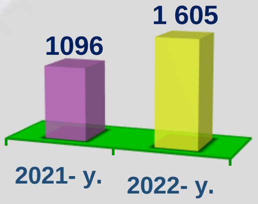

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **100,0** *foizga teng bo’ldi*

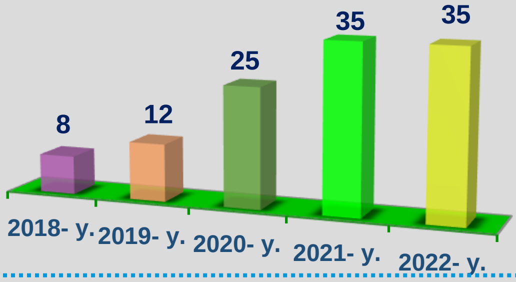

Xususiy korxonalar

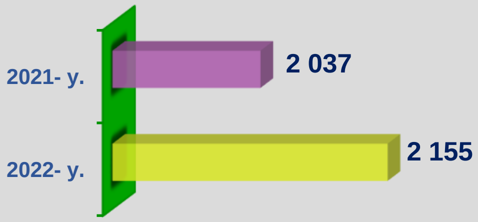

5,8 *foizga oshdi*

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **8,7** *foizga oshdi*

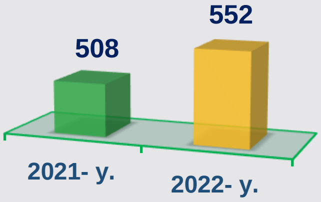

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

11,2 foizga oshdi

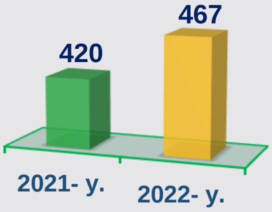

Mikrofirmalar

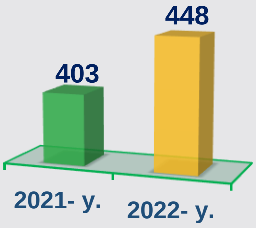

Kichik korxonalar

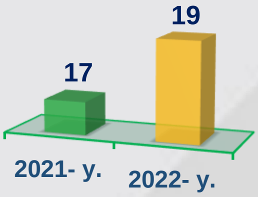

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

14,7 foizga oshdi

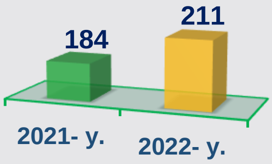

Oilaviy korxonalar

27,5 foizga oshdi

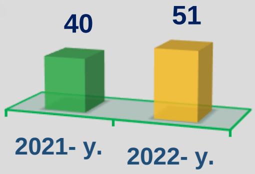

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **50,0** *foizga oshdi*

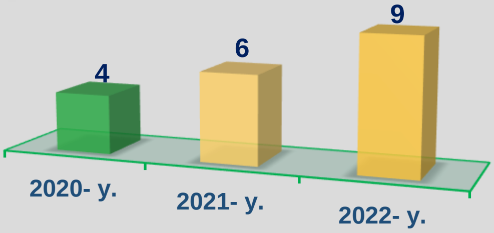

Xususiy korxonalar

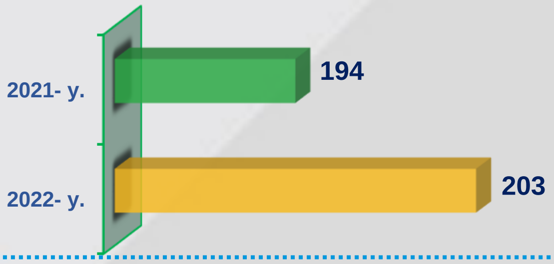

4,6 foizga oshdi

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

- Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat

519

- Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash

23

- Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

10

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

233
yashash bo‘yicha xizmatlar

1 342
Oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 1 575 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 13,3 foizga oshdi.

Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili – oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlarning – 15,5 foizga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 85,2 foiz), yashash bo‘yicha xizmatlarning - 2,2 foizga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 14,8 foiz) o‘sishidir.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan ***13,3*** *foizga oshdi*

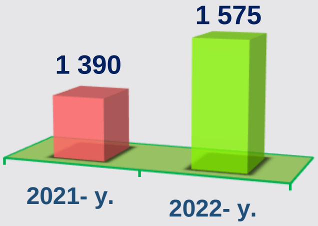

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

13,4
foizga oshdi

Mikrofirmalar

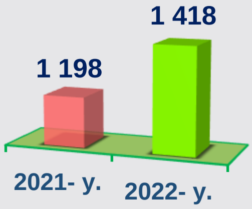

Kichik korxonalar

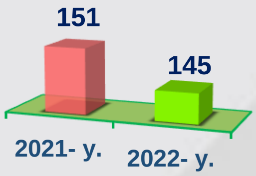

Mas’uliyati cheklagan jamiyatlar

24,7
foizga oshdi

Oilaviy korxonalar

13,4
foizga oshdi

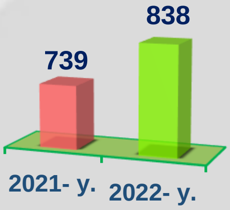

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan
37,5
foizga oshdi

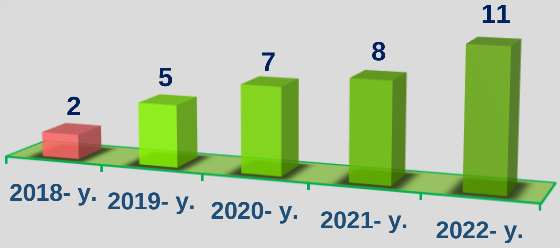

Xususiy korxonalar soni

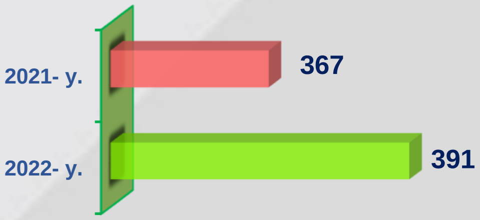

6,5
foizga oshdi

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

*Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **23,8** foizga oshdi*

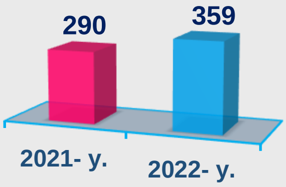

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

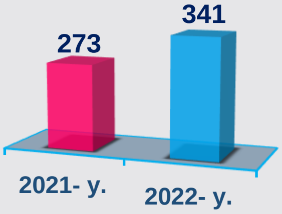

Mikrofirmalar

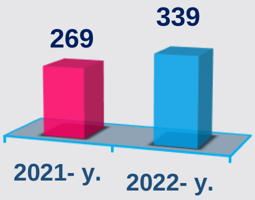

Kichik korxonalar

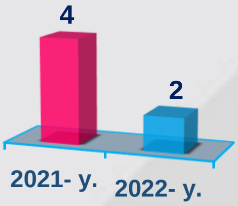

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

46,2 foizga oshdi

Oilaviy korxonalar

37,0 foizga oshdi

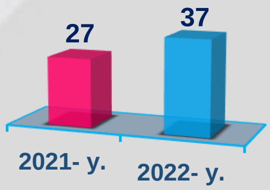

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

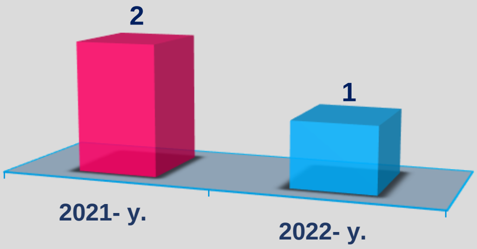

Xususiy korxonalar soni

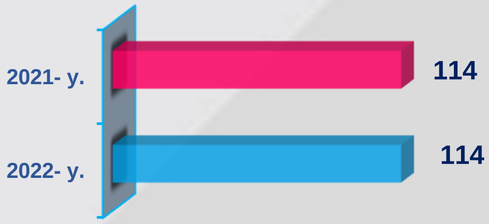

100,0 foizga teng bo‘ldi

Tashish va saqlash sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- fevral holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan **15,9** *foizga oshdi*

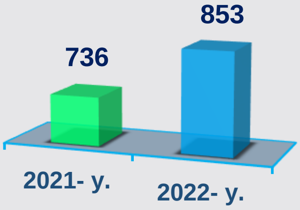

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

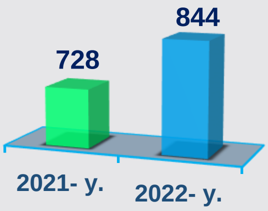

Mikrofirmalar

Kichik korxonalar

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

17,9 *foizga oshdi*

Oilaviy korxonalar

40,9 *foizga oshdi*

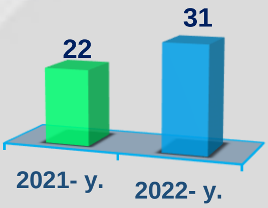

Faoliyat koʻrsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

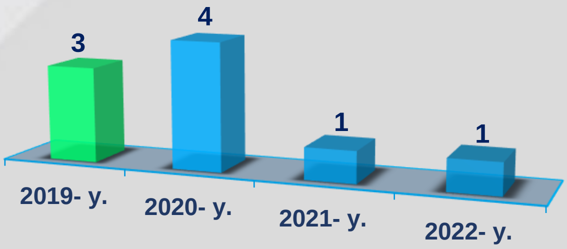

Xususiy korxonalar soni

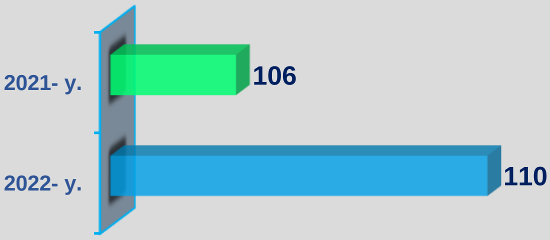

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

23 536 ro‘yxatdan o‘tgan
- **1 067** kichik korxonalar
- **22 469** mikrofirmalar

22 043 faoliyat ko‘rsatayotgan
- **1 060** kichik korxonalar
- **20 983** mikrofirmalar

289 2022- yilda yangi tashkil etilgan
- **1** kichik korxonalar
- **288** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

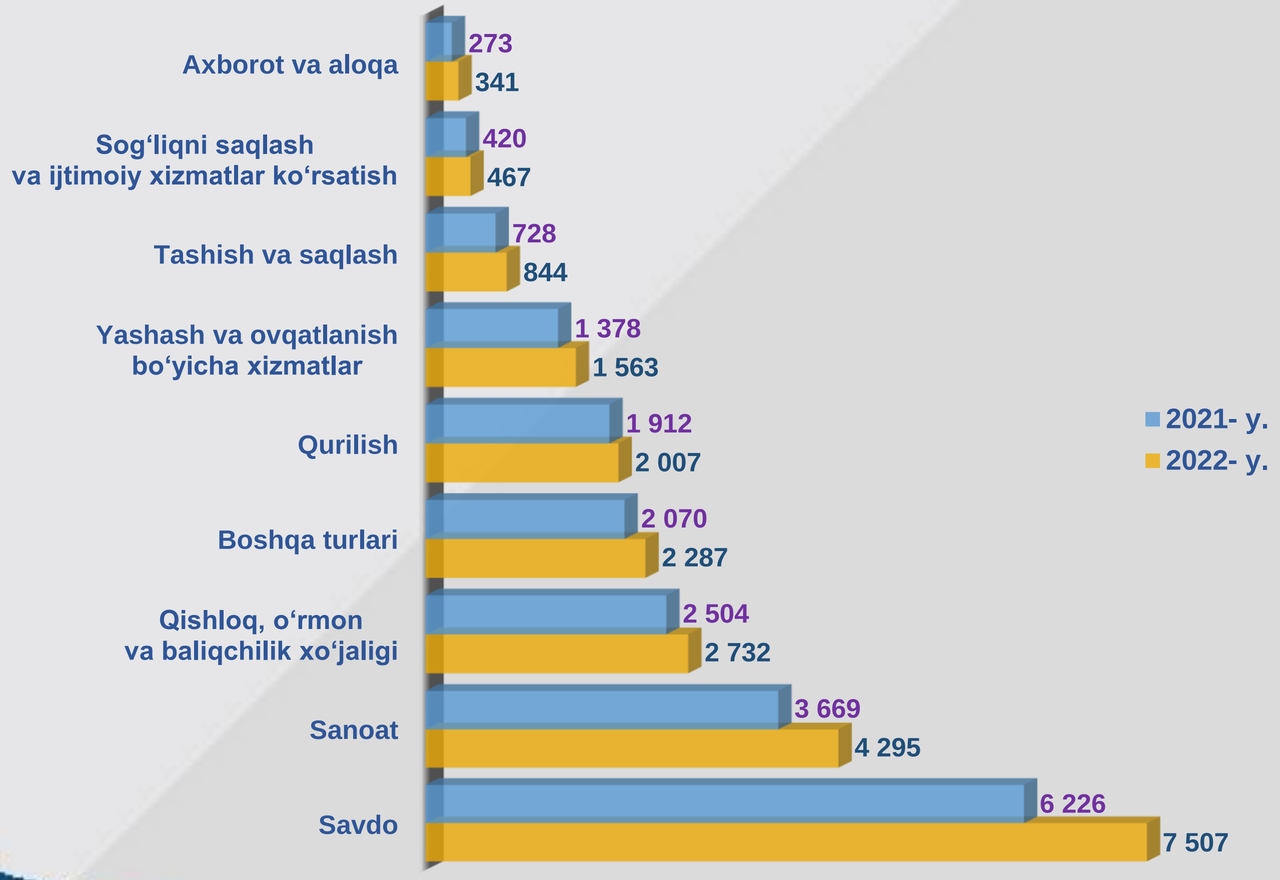

Oilaviy korxonalar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

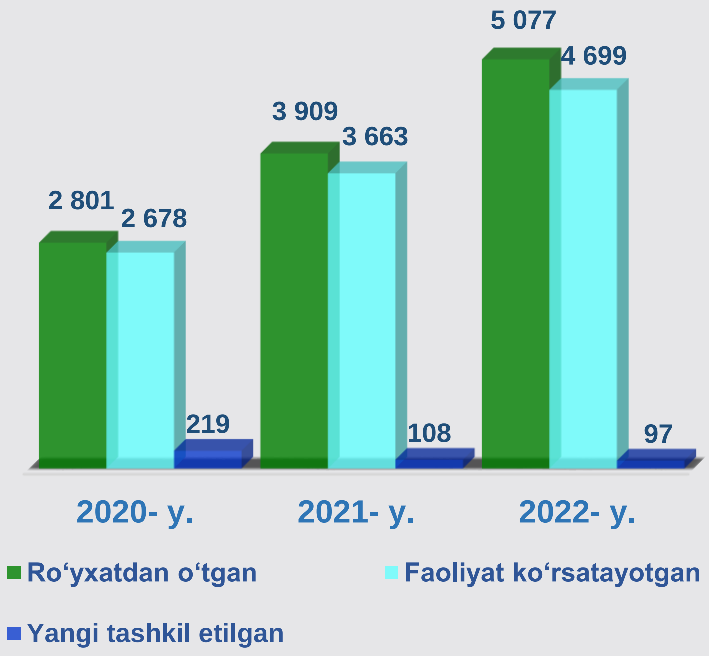

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2022- yilning 1- fevral holatiga ko‘ra 5 077 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1168 taga yoki 29,9 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 4 699 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1036 taga yoki 28,3 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar oyida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 97 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 11 taga yoki 10,2 foizga kamayganligini ko‘rish mumkin.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2022- yilning 1- fevral holatiga ko‘ra, 12 343 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 734 taga yoki 16,3 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 11 608 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 706 taga yoki 17,2 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar oyida yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 161 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 92 taga yoki 36,4 foizga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

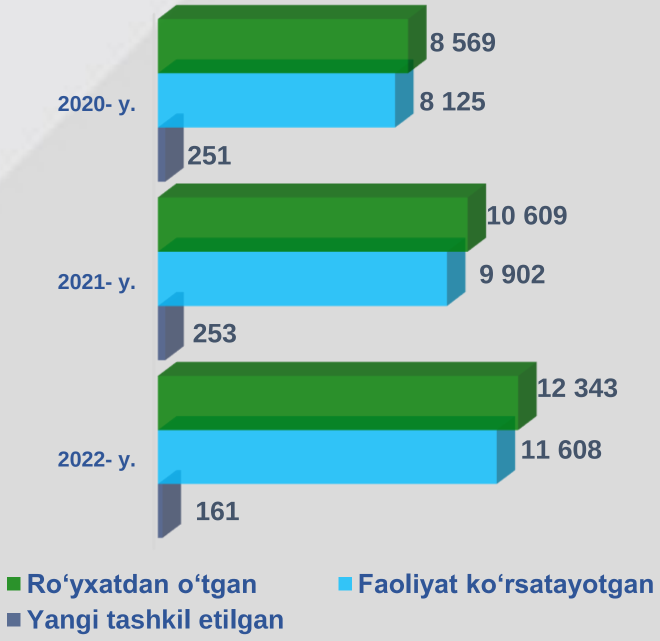

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

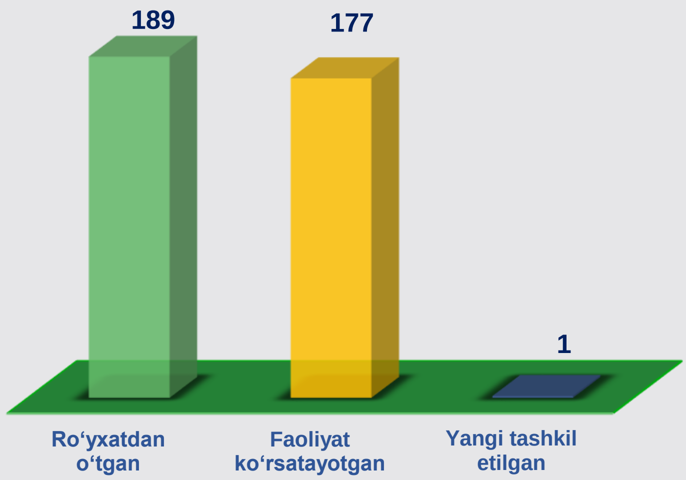

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, 189 tani tashkil etib, ulardan 177 tasi yoki 93,7 foizi faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan teng bo’lganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar oyida viloyatimizda 1 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

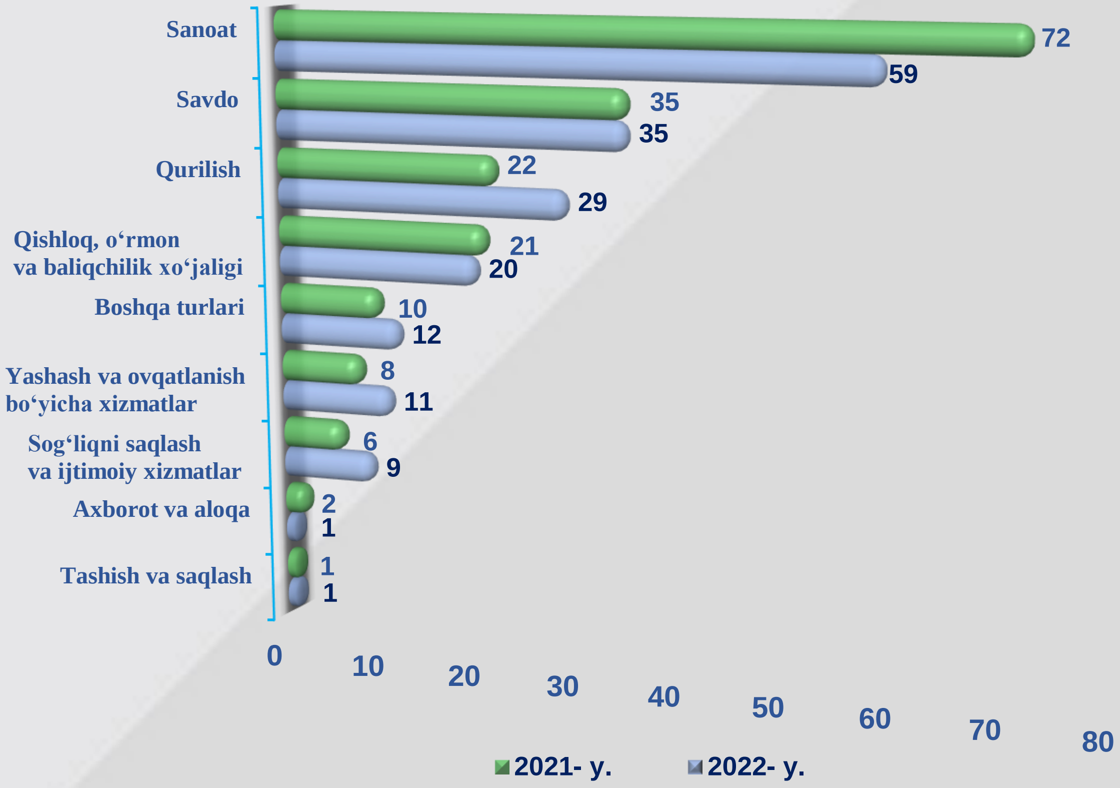

Xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimidagi soni

(1- fevral holatiga ko'ra, birlikda)

	2021- yil	2022- yil
Jami	**177**	**177**
shu jumladan:		
Rossiya Federatsiyasi	43	43
Turkiya Respublikasi	44	49
Turkmaniston Respublikasi	27	27
Xitoy Xalq Respublikasi	12	13
Koreya Xalq-Demokratik Respublikasi	10	8
Boshqa davlatlar	41	37

Tumanlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni

(2022-yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda)

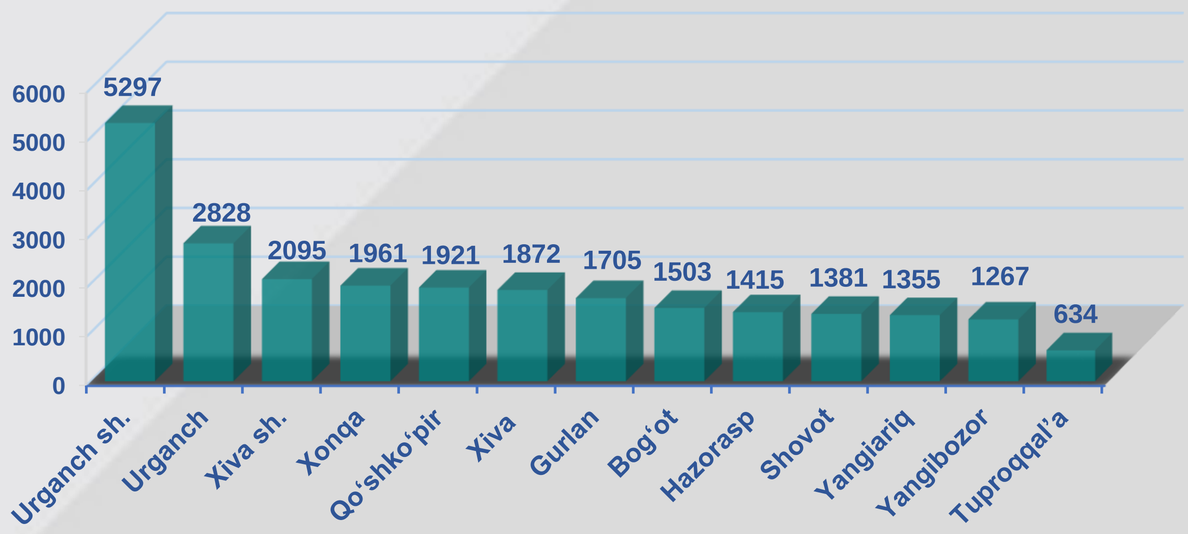

Tumanlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2022- yil 1- fevral holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Xorazm viloyati	**177**	**101**	**76**
Urganch sh.	**64**	38	26
Xiva sh.	**17**	11	6
tumanlar:			
Bog‘ot	**4**	3	1
Gurlan	**6**	4	2
Qo‘shko‘pir	**6**	4	2
Urganch	**20**	4	16
Hazorasp	**5**	2	3
Tuproqqal’a	**7**	3	4
Xonqa	**8**	5	3
Xiva	**14**	8	6
Shovot	**8**	6	2
Yangiariq	**8**	5	3
Yangibozor	**10**	8	2

Xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Urganch shahrida 64 tani (umumiy miqdordagi ulushi 36,2 foiz), Urganch tumanida 20 tani (11,3 foiz), Xiva shahrida 17 tani (9,6 foiz), Xiva tumanida 14 tani (7,9 foiz), Yangibozor tumanida 10 tani (5,6 foiz) hamda Shovot tumanida 8 tani (4,5 foiz) tashkil etadi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.:62 224-65-11